

Memo

Aan: Het bestuurlijk afstemmingsoverleg van de gezamenlijke natuur- en recreatieschappen
Ten behoeve van uw overleg d.d. 18 februari 2016

Contact
mw. drs. A.M. de Wit
T 070 - 441 68 68
am.de.wit@pzh.nl

Van: De gezamenlijke integrale ambtelijke werkgroep van de schappen en provincie Zuid-Holland

Datum
4 februari 2016

Onderwerp: Integrale planning transitieprocessen

0. Inleiding: verzoek aan bestuurders

Bijgaand treft u ter kennisneming aan de integrale ambtelijke werkplanning van de transitieprocessen waar de gezamenlijke schappen en de provincie voor aan de lat staan:

- Opheffing Koepelschap
- Transitie van de schappen (opheffing of doorgaan zonder PZH)
- Structurele financieringsafspraken voor het beheer tussen PZH en de schappen/gemeenten in de nieuwe situatie
- Gevolgen overdracht personeel GZH aan Staatsbosbeheer per 2017

Deze planning gaat uit van de volgende hoofdlijnen:

- Afspraken m.b.t. eindsituatie na 2018 gereed vóór de zomer 2016.
- Definitieve (onomkeerbare) besluitvorming in de raden van de deelnemers en provinciale staten eind 2016 t.a.v. het toekomstperspectief van een schap.
- Eventueel benodigde aanvullende raadsbesluiten ter verdere uitwerking in 2017.
- Gelijkijdige ingangsdatum van alle transitiebesluiten per 2018.
- Afwikkeling liquidaties gedurende 2018.
- Passende afspraken m.b.t. continuering dienstverlening door Staatsbosbeheer aan de schappen voor de periode 2017 en 2018.
- Schappen/gemeenten oriënteren zich gedurende 2017 en 2018, zonder afbouwverplichting, op al dan niet vervolgsamenwerking met Staatsbosbeheer na 2018, passend bij de toekomstkeuze die is gemaakt per schap.

De gezamenlijke ambtelijke inzet vanuit de schappen/gemeenten en provincie is erop gericht nog vóór deze zomer de voor besluitvorming noodzakelijke tussenproducten en voorstellen gereed te hebben. Met deze planning wordt het transitieproces nog binnen de huidige gemeentelijke bestuursperiode afgerond; de gemeenteraadsverkiezingen vinden plaats op 21 maart 2018.

Verzoek aan u als bestuurders:

- ***uw gezamenlijke inzet uit te spreken voor deze planning***
- ***uw eigen schapsbesturen te verzoeken om eveneens in te zetten op het hanteren van deze planning t.a.v. de eigen besluitvorming.***
- ***aandacht te vragen voor het beschikbaar hebben van voldoende ambtelijke capaciteit binnen de gemeenten om dit proces waar nodig te faciliteren***

TOELICHTING OP DE PLANNING

1. Besluitvorming in de raden (en Provinciale Staten) eind 2016

De planning richt zich op besluitvorming in alle gemeenteraden en in Provinciale Staten eind 2016.

Afhankelijk van de situatie per schap betreft het besluitvorming over:

- Opheffing van een regeling (KBG, MD, DP)
- Wijziging van een regeling (Groenalliantie*, ZWD*)
- Onomkeerbaar toekomstbesluit over een regeling (NRY, RM, VPR)

* NB: gezien het feit dat PZH voor Groenalliantie en ZWD als uittredingsdatum 2018 heeft besloten, kan besluitvorming over aanpassing van de regeling nog tot eind 2017 plaatsvinden.

Besluitvorming door de individuele deelnemers is in alle schappen nodig: ook indien een schap geen besluit neemt tot opheffing (of besluit tot een latere opheffingsdatum), zullen er wijzigingen in de regeling moeten worden doorgevoerd om de effecten van uittreding door PZH te verwerken en de financiële effecten door opheffing van het Koepelschap voor de individuele deelnemers afzonderlijk en het schap als geheel te kunnen neutraliseren.

Ook de afspraken tussen schap/gemeenten en PZH t.a.v. de financiering (omvang en structuur) na 2018 zullen deel uitmaken van het besluitvormingspakket dat aan de deelnemers zal worden voorgelegd.

Voor Provinciale Staten is de besluitvorming – indien nodig – ook inclusief het besluit om het genomen uittredingsbesluit per 2017 op te schorten (naar uittreding per 2018 indien een schap zichzelf niet opheft) of te herzien (als sprake is van gezamenlijke opheffing per 2018).¹

Gezien de doorlooptijden van de besluitvormingsprocedures in de gemeenteraden en provinciale staten (gerekend is met 3 maanden) zullen de voorstellen gelijk na de zomer ter besluitvorming aan de deelnemers moeten worden aangeboden om eind van het jaar te kunnen zijn afgerond.

2. Gelijktijdige ingangsdatum van alle besluiten per 2018

Alle besluiten gaan uit van effectuering per 2018.

Op basis van de stand van zaken t.a.v. de toekomstdiscussies in de schappen, is ambtelijke geconstateerd dat het voor een aantal schappen niet haalbaar is de noodzakelijke wijzigingen al per 1-1-2017 te laten ingaan.

Bijvoorbeeld in IJsselmonde en Rottemeren is het nu nog onzeker of wordt gekozen voor voortgaan als GR (wat impliceert dat de regeling alsnog gewijzigd moet worden om de effecten van uittreding PZH en opheffing KBG te kunnen opvangen) of dat wordt gekozen voor opheffing (waarna een liquidatieplan etc. moet worden voorbereid op basis van het eveneens te kiezen voorkeursscenario).

Definitieve besluitvorming eind 2016 geeft alle schappen de mogelijkheid om in 2017 de noodzakelijke voorbereidingen en eventueel benodigde aanvullende besluitvorming ter uitvoering verder af te ronden om de transitie per 2018 te laten ingaan. In 2018 worden de liquidaties vervolgens verder feitelijk afgewikkeld.

Alternatief: geen gelijktijdige effectuering

Het kiezen voor een andere/afwijkende effectueringstermijn per schap kan ook, maar maakt één of meer extra beslissingsrondes door de individuele deelnemers (gemeenteraden) noodzakelijk.

Voorbeeld 1: indien KBG besluit tot opheffing per 1-1-2017 en in een aantal schappen wordt gekozen voor opheffing per 2018, dan zal – om de financiële effecten van opheffing KBG te kunnen neutraliseren – in de schappen wel de GR per 2017

¹ Indien de deelnemers van een schap eind 2016 geen onomkeerbaar besluit nemen m.b.t. het al dan niet opheffen per 2018 en er aldus onzekerheid blijft bestaan over het toekomstperspectief van het betreffende schap, dan zal het genomen besluit tot uittreding per 2017 niet opnieuw aan Provinciale Staten kunnen worden voorgelegd en blijft uittreding door PZH per 2017 voor dat schap aan de orde.

nog gewijzigd moeten worden. In die schappen volgt dan eind 2017 nogmaals een besluitvormingsronde om tot de gewenste eindsituatie op een later moment te kunnen komen.

Voorbeeld 2: de Groenalliantie ondervindt de financiële effecten van zowel opheffing KBG als uittrekking PZH. PZH treedt pas per 2018 uit de Groenalliantie. Opheffing van het KBG per 2017 maakt dus twee keer een wijziging van de GR Groenalliantie en dus twee keer besluitvorming door de individuele deelnemers noodzakelijk.

Uitzondering betreft het schap Dobbeplass, dat geen relatie kent met de verevening via het KBG. Opheffing van het schap Dobbeplass per 2017 behoort daarom tot de mogelijkheden zonder dat dit voor de andere schappen consequenties heeft.

3. Dienstverlening aan de schappen gedurende 2017 en 2018

De voor de schappen benodigde dienstverlening wordt tot op heden geleverd door de G.Z-H, onderdeel van de Provincie Zuid-Holland. Hiertoe zijn dienstverleningsovereenkomsten (DVO's) gesloten tussen PZH en de schappen. Deze DVO's lopen eind 2016 af. De schappen zullen dus vanaf 2017 opnieuw in hun benodigde dienstverlening moeten voorzien.

Per 1-1-2017 zal PZH het personeel van G.Z-H overdragen aan Staatsbosbeheer. PZH en Staatsbosbeheer hebben hiertoe een overeenkomst gesloten. Onderdeel van deze overeenkomst is dat Staatsbosbeheer, gezamenlijk met PZH, een dienstverleningsaanbod zal doen aan de schappen voor de jaren 2017 en 2018. Hiermee wordt gezorgd dat gedurende de voorbereidingsfase van de transities (in 2017) en de afwikkeling van eventuele liquidaties van schappen (in 2018) de ondersteuning van de schappen en de uitvoering van het beheer kunnen worden gegarandeerd. De afbouwverplichting, waarbij de schappen verplicht zijn bij eventuele beëindiging van de overeenkomst na 2018 eventuele afbouwkosten mede te blijven dragen, komt te vervallen.

De schappen hebben vervolgens gedurende de looptijd in 2017 en 2018 de tijd om hun dienstverleningsbehoefte voor 2019 e.v. te bepalen en overeen te komen met Staatsbosbeheer of andere partijen.

Het aanbod van PZH en Staatsbosbeheer zal in overleg met de schappen worden vormgegeven en nog dit voorjaar aan de schappen worden voorgelegd. Voordat de schappen tot definitieve besluitvorming kunnen komen over het al dan niet aangaan van de 3-partijenovereenkomst m.b.t. de dienstverlening in 2017 en 2018, is het voor de schappen van belang de (financiële) consequenties van de overige transities te kennen. De planning is erop gericht dat de schappen dit inzicht vóór de zomer, dus nog vóór het innemen van een definitief standpunt over het dienstverleningsaanbod, zullen hebben.

4. Mijlpalen vóór komende zomer 2016

Om de besluitvormingsprocedures t.b.v. gemeenteraden en provinciale staten gelijk na de zomer in gang te kunnen zetten, zullen vóór de zomer een aantal mijlpalen gehaald moeten worden.

De volgende mijlpalen worden voorzien:

- Begin maart: Gezamenlijke uitgangspunten voor de transities: bestuurlijk besproken
- Begin april: Definitieve bestuurlijke keuze toekomstscenario schap
- Begin april: Bestuurlijke keuze juridische vormgeving financieringsafspraken na 2018 (keuze uit toolbox) per schap
- Begin april: Dienstverleningsaanbod PZH/Staatsbosbeheer aan schap voor 2017 en 2018.
- Begin mei: concept-eindvoorstellen gereed t.b.v. schapsbesturen
- Vóór de zomer:
 - Bestuursovereenkomsten m.b.t. financieringsafspraken na 2018 o.b.v. keuze uit toolbox geaccordeerd in schapsbesturen
 - Besluitvorming over drie-partijenovereenkomst in de schapsbesturen
 - Conceptvoorstellen mbt toekomst schap voor de gemeenteraden etc. geaccordeerd in de schapsbesturen

5. Benodigde bestuurlijke besluitvormingsmomenten in 2016

I. Bestuurlijk afstemmingsoverleg gezamenlijke schappen

Doel: bestuurlijke afstemming en reflectie op diverse stukken en voorstellen t.b.v. voorbereiding/versnellen bestuurlijke besluitvorming in schapsbesturen

Gewenste momenten:

- Half februari (reflectie op de planning, reflectie op concept-uitgangspunten transitie,)
- Eind maart/begin april (reflectie op vervolgstap dienstverleningsaanbod PZH/Staatsbosbeheer, reflectie op toolbox 2018 e.v.; reflectie op concept financieringsafspraken na 2018)
- Begin mei (reflectie op eindvoorstellen)
- Eind juni (reflectie op voortgang besluitvorming in schapsbesturen)
- Begin september (reflectie op komende besluitvorming in colleges en raden)
- Begin oktober (reflectie op voortgang besluitvorming in colleges en raden)
- Begin november (reflectie op voortgang besluitvorming in colleges en raden)
- Begin december (evaluatie besluitvormingsproces)

II. DB/AB's Schappen

Doel: besluitvorming t.a.v. toekomst, vaststellen besluitvormingsstukken deelnemers

- Check of dit zoveel mogelijk samenvalt met reguliere vergaderplanning.
- Waar mogelijk streven naar zoveel mogelijk combineren met reguliere momenten
- Waar nodig extra vergaderingen inplannen.

Gewenste momenten:

- Februari – half maart DB's (inzet t.a.v. planning en gezamenlijke uitgangspunten)
- Maart – april: extra DB en/of AB's (toekomstkeuze schap, keuze uit toolbox, dienstverleningsaanbod Staatsbosbeheer)
- Juni – zomerreces DB's en AB's (vaststellen voorstellen t.b.v. besluitvorming deelnemers; besluitvorming over 3-partijenovereenkomst, financieringsafspraken met PZH)
- November – december DB's en AB's (in gang zetten verdere voorbereidingen ter uitvoering deelnemersbesluiten)
- Begin 2017 DB's en AB's: liquidatieplan vaststellen?

III. Deelnemers (B&W's, raadscommissies, gemeenteraden, GS, statencie, Provinciale Staten).

Doel: finale onomkeerbare besluitvorming t.a.v. toekomst schap m.i.v. 2018

Gewenste momenten:

- September: B&W's en GS
- Oktober: raadscommissies en Statencommissie
- November: gemeenteraden en Provinciale Staten

6. Voorbereiden/betrokkenheid gemeenteraden en Provinciale Staten

Technische sessies & consultatiebijeenkomsten voor gemeenteraden

Vanuit verschillende schappen zijn al informatieve brieven m.b.t. de recente ontwikkelingen en toekomstonderzoeken aan de raden verzonden, voor een aantal gemeenten wordt ingeschat dat er behoefte is aan meer betrokkenheid van de raden in de voorbereidende fase.

In de planning is daarom opgenomen dat – voor gemeenten die dat willen of waarvoor dat wenselijk wordt geacht – in het eerste kwartaal 2016 technische sessies of consultatiebijeenkomsten voor de raden kunnen worden georganiseerd. Deze

worden in gezamenlijkheid voorbereid, bijvoorbeeld door het gezamenlijk ontwikkelen van een presentatie en een gezamenlijke communicatielijijn.

Hiermee geven we invulling aan het signaal vanuit de ambtelijke werkgroepen, dat nog niet alle gemeenteraden voldoende zijn aangehaakt op dit dossier om eind dit jaar goed voorbereid besluiten te kunnen nemen.

Provinciale Staten

Provinciale Staten wordt in het eerste kwartaal 2016 door de gedeputeerde geïnformeerd over de stand van zaken m.b.t. de schappen en betrokken bij de verdere invulling van de afspraken m.b.t. de provinciale financiering na 2018.

7. Risicoparagraaf

In de gezamenlijke ambtelijke werkgroep is geconstateerd dat de planning haalbaar is, maar wel zeer ambitieus. Onmisbare randvoorwaarde is dat deze planning óók de gezamenlijke bestuurlijke inzet is.

De uiteindelijke besluitvorming is en blijft aan de individuele schapsbesturen en/of deelnemers (colleges, gemeenteraden, provinciale staten). Voor een aantal cruciale besluiten in dit proces is unanieme besluitvorming nodig door alle deelnemers (gemeenteraden). Eén afwijkend besluit door één van de deelnemers zou kunnen leiden tot het beëindigen van dit traject zonder het beoogde resultaat. Door in de voorbereiding al in te zetten op betrokkenheid van de gemeenteraden en provinciale staten wordt dit risico zo veel mogelijk voorafgaand geprobeerd in te schatten en te ondervangen.